

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Afsluitingsartikel: de voortdurende cyclus van vernieuwing Waarom vernieuwen? Omdat het moet!

Nierop, B. van

Citation

Nierop, B. van. (2003). Afsluitingsartikel: de voortdurende cyclus van vernieuwing Waarom vernieuwen? Omdat het moet!. *Bestuurskundige Berichten*, 18(4), 18. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/3211115>

Version: Not Applicable (or Unknown)

License: [Creative Commons CC BY-NC-ND 4.0 license](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/3211115>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Afsluitingsartikel

*De voortdurende cyclus van vernieuwing
Waarom vernieuwen? Omdat het moet!*

Dat Politieke & Bestuurlijke vernieuwing een containerbegrip is, is wel te merken aan de variëteit aan onderwerpen die in het thematisch katern aan bod komen. Een scala aan onderwerpen: van vernieuwing van het kiesstelsel tot de implementatie van ICT bij overheidsdiensten en dualisme op gemeente niveau. Daarbij moet je je nog beseffen dat onderwerpen als organisatievernieuwing, de rol van leiderschap bij vernieuwing, deregulering, privatisering, vernieuwing in de Europese Unie, vernieuwing van instituties en dergelijke nog niet eens aan bod zijn gekomen in het thematisch katern.

Het doel van vernieuwing van de overheid is het dichten van de kloof tussen burger en overheid door betere prestaties van overheidsdiensten en duidelijkere voorlichting. De vraag die bij mij altijd gaat spelen is, waarom nou altijd vernieuwen? Er zijn veel voorbeelden van vernieuwingsprojecten te noemen, die uitliepen op een fiasco en uiteindelijk meer problemen opleverden dan dat het voordelen had. De privatisering van de NS bijvoorbeeld heeft tot op heden, naar mijn mening, nog geen voordeel voor de reiziger gebracht. Ook de opkomst van de "leefbaar" partijen was eigenlijk maar van tijdelijke aard. Wat verder nog te denken van fiasco's als rekeningrijden, de Betuwelijn en de bouwputten in Den Haag.

Wat verder nog opvalt is dat vernieuwingsprojecten in het begin als innovatief en vooruitstrevend worden gepresenteerd, maar dat ná het besluitvormingsproces blijkt dat er van de grote verandering die beoogd werd, weinig terecht is gekomen. Lindblom geeft hier een verklaring voor met zijn theorie van incrementalisme (Bovens e.a. 2001:92). In "Muddling Through" beschrijft Lindblom dat grote vernieuwingsplannen sterk afgezwakt worden in het besluitvormingsproces. Het incrementalisme betekent letterlijk 'stapsgewijs'. Beleid kan het beste beetje bij beetje veranderen. Vernieuwing en innovatie verstoren vaak de status quo op zo'n manier dat er geen draagvlak voor tot stand komt. Draagvlak is echter noodzakelijk om vernieuwingsprojecten te doen slagen.

Maar waarom nemen politici het woord "vernieuwen" zo vaak in de mond? De realiteit wijst uit dat van grote vernieuwing bijna nooit sprake is. Politici willen scoren met de politieke leus vernieuwing. Zeker nu het (gevoelsmatig?) slecht gaat in Nederland proberen bestuurders te innoveren en sturen kamerleden aan op vernieuwing. Vernieuwing betekent

namelijk verandering. Het oude en slechte vervangen door nieuw beleid is de oplossing. Het woord vernieuwing heeft een hoog "Eureka"-gehalte. Het feit blijft dat het woord vernieuwing 'an sich' niets zegt. Daarbij komt ook dat vernieuwing een continu proces is, want stilstand is achteruitgang. Een overheid die zich niet vernieuwd, kan zich niet verbeteren. Ik heb mijn twijfels of vernieuwing nu altijd het antwoord is, zeker wanneer de effecten van ingezet beleid nog niet merkbaar zijn. De effecten van beleid zijn vaak pas op de lange termijn te zien. De vernieuwingscyclus is echter te kort om de effecten van beleid goed te evalueren. Toch vraag ik me af of overheden in Nederland ooit symptomen van vernieuwingsmoeheid gaan vertonen?

Bart van Nierop

Bron

M.A.P. Bovens, P. 't Hart, M.J.W. van Twist, U. Rosenthal, *Openbaar Bestuur, beleid, organisatie en politiek*, Alphen a/d Rijn, Kluwer, 2001

Mogen wij u even
voorstellen: Kandidaat-bestuur
2003-2004...heeft er zin an!

Marleen:
Commissaris Buitenland

Laurens:
Commissaris Acquisitie & Promotie

Hessel:
Secretaris &
Commissaris BB

Wouter:
Commissaris Onderwijs

Koen & Kamran:
Penningmeester &
Commissaris Activiteiten

Jeroen:
Voorzitter &
Commissaris Almanak